

Ola Persson, skogsägare och fritidspolitiker i Sunne.

I många av landets kommuner finns mer än vart femte arbete inom skogsnäringen.

En av alla dessa platser är Sunne i Värmland, där den frodiga granskogen är lite grönare än på många andra platser...

– Jag vågar inte ens tänka på hur det skulle vara utan skogen, säger Ola Persson. Han är skogsägare i Västra Ämtervik, tillsammans med hustrun Ulla och de fem barnen.

Dessutom är Ola aktiv politiker med flera uppdrag.

Till hjärtefrågorna hör utvecklingen av landsbygden i Sunne och hela landet. Han var tidigare kommunalråd och är fortfarande aktiv i kommunalpolitiken. Dessutom är Ola engagerad i Region Värmland och sitter i partistyrelsen för centerpartiet, med tillväxtfrågorna för hela landet som specialområde.

INNAN POLITIKEN tog överhanden var det mer tid för praktiskt arbete.

Trots att gården är relativt stor kombinerade familjen jord- och skogsbruket med att hyra ut hus till turister genom projektet "Bo på lantgård".

– Det är ganska typiskt. Den som lever med jord- och skogsbruk är oftast företagsam. Det ligger i sakens natur att hugga tag i saker och ting på gården.

Det föder en företagsamhet som ofta blir ett komplement till skogen.

Det bidrar till att Sunne (där nästan var femte invånare äger skog!) tillhör kommunerna med flest företagare per 10.000 invånare.

Medelarealen i kommunen är bara 45 hektar, därmed ligger det nära till hands att komplettera med annan verksamhet. Turism och Bo på lantgård är ett av väldigt många exempel.

GÅRDEN I Västra Ämtervik är ett utpräglad familjeföretag som engagerar fyra generationer.

Ola lägger mesta kraften på politiken och hustrun Ulla arbetar som sjuksköterska.

Lediga stunder ägnar de gärna åt barnbarnen.

Äldste sonen Johan, dottern Maria och mågen Erik drar tyngsta lasset i arbetet på gården med skog, mjölkproduktion och växtodling.

Johan kör skördare under vinterhalvåret. De andra barnen finns till hands när så gården behöver dem.

För något år sedan byggdes en ny ladugård för 140 mjölkkor. Tillsammans med två mjölkrobotar var det en investering kring 14 miljoner kronor.

– Det var förstas ett väldigt stort beslut som vi funderade mycket på. Jag diskuterade det med min pappa som är 94 år och liksom vi andra bor på gården.

– Han berättade om hur hans farfar, som var född 1850, brukade säga att det som ska överleva framtiden måste vara med sin tid.

Pappa Erik tyckte det var helt självklart att investera för framtiden och så fick det bli.

PRECIS SOM på så många andra gårdar var det skogen som gav finansiell kraft att bygga ut företaget.

Och skogen är på många sätt motorn i hela kommunen.

Någon riktig beräkning över hur många jobb den ger i låter sig inte göras eftersom det handlar om så mycket mer än själva skogsbruket och skogsindustrin.

Mätt i direkt antal anställda är i vanlig ordning kommunen den största arbetsgivaren.

På andra plats kommer besöksnäringen och på tredje plats de gröna näringarna med jord och skog.

Bland företagen med direkt anknytning till skogen är Rottneros störst, dessutom finns flera företag inom den grafiska industrin.

Det tog fart genom Tetra Paks etablering och har därefter växt till ett kluster av företag. På ena eller andra sättet arbetar alla med tryck och förpackningar.

Med andra ord handlar det om en förädling av råvara från skogen.

– På ena eller andra sättet hakar de flesta av företagen i skogen, allt från pappersindustrin till besöksnäringen där naturupplevelsena lockar turister och konferensgäster, säger Ola Persson och avslöjar varför skogen är lite grönare i Sunne...

– De djupa och sju mil långa Frykensäjlarna ligger precis i nord- sydlig riktning. Därmed fångar de upp och bryter mycket soljus mot den näraliggande skogen. Det bidrar till Fryksdalens färger där det gröna förstärks och höjderna blånar mot horisonten, vilket bygdens stora kvinna, Selma Lagerlöf, gett målade beskrivningar av.

ÄVEN OM granskogen dominerar är det framför allt kommunens björkar som får spridning över världen!

Det lilla lövsågverket Prästbols Såg & Bygg i Östra Ämtervik levererar råvara till 1,2 miljarder tandpetare som tillverkas i Norge av Jordan.

Dessutom ingår Bäckesbrons sågverk och Rottneros Bruk i Sunne kommuns skogsindustri.

Bruket i Rottneros låg dåligt till för några år sedan. Genom att utveckla en ny mekanisk slipmassa räddades verksamheten och företagets 90 anställda har idag fullt upp att göra.

– De har gjort ett väldigt bra jobb på bruket med kloka framtidsinvesteringar. Och det är så det måste vara. Tiden är över då vi politiker kunde göra brandkårsutryckningar.

– Politiker ska ge bra yttre förutsättningar i form av infrastruktur, regelverk och andra gynnsamma förutsättningar, men det är upp till varje företag att ta vara på möjligheterna och klara sig av egen kraft.

TILL DET som politikerna kan hjälpa till med hör skola och utbildning. Ola Persson är särskilt nöjd med den grafiska utbildningen i kommunen (yrkeshögskolan Brobygrafiska) som jobbar nära den grafiska industrin. Eleverna kan känna sig säkra på att få jobb och industrin får kvalificerad arbetskraft.

I det lite större formatet finns värmländska "Paper Province" som väver samman forskning, utbildning och företag med anknytning till skogs- och pappersindustrin i Värmland med omgivning.

Alla ger draghjälp åt varandra i ett dynamiskt kluster.

– Vi lät nyligen en oberoende part mäta nyttan av kluster. Det gav väldigt uppmuntrande resultat, berättar Ola,

Under fem år har regionen fått 33 miljoner kronor i bidrag, vilket enligt utvärderingen genererat 3 miljarder kronor i högre avkastning för klustrets medlemmar.

Med andra ord har de offentliga finansiärerna fått en utdelning på hundra gånger pengarna.

Utvärderingen gjordes av Bisnode på uppdrag av Region Värmland.

EN VIKTIG del av infrastrukturen är inte bara vägar och järnvägar utan också datakommunikation.

Ola har arbetat mycket med de frågorna och kunde för något år sedan vara med och inviga det han kallar "landets snabbaste by".

Det är Ranbysäter som med ett bredband som klarar imponerande 1000 Megabyte i sekunden.

– Kommunen bygger ett stamnät. Därefter är det upp till byalagen att koppla på husen i ett finmaskigt nät. Det öppnar upp för helt nya verksamheter på landsbygden, ofta i komplement till jord- och skogsbruket.

– För att bygga upp nätet krävs ett samarbete mellan kommunen och byalagen. Vi har inte resurser att koppla upp varje enskilt hushåll. Det hela fungerar jättebra. Här finns en koppling till företagandet på landsbygden och till folkrörelseandan som också präglar skogs- och jordbrukskooperationen.

DE BOENDE i Sunne är oftast väl medvetna om skogens betydelse, vilket inte är så konstigt.

Många av kommunens drygt 13 000 invånare jobbar i, eller nära skogsnäringen. Ola Persson skulle gärna se att fler blev informerade, inte minst i storstäderna och i den offentliga debatten.

– I grund och botten är det produktionsskogar som ger välstånd.

- Samtidigt ska man förstås ta miljöhänsyn, men debatten har varit lite ensidig. Det är viktigt för hela landet att skogen får ha sin konkurrensförmåga kvar och att vi också talar om skogens ekonomiska värden.

OLA PERSSON ser inget motsatsförhållande i att kombinera produktionsskogar med både biologisk mångfald och rekreation.

Till de allra finaste stunderna i naturen tycker han för egen del är en av många promenader upp till en liten timmerkoja högt upp på Fryksdalshöjden, hemma på gården.

– Efter arbetsdagar och veckor med många möten är det skönt att sitta där i tystnaden, fundera över livet och hämta andan. En del av skogen jag tittar på var jag med och planterade som barn, nu är jag 60 år och skogen har vuxit upp till grova träd. Det ger lite perspektiv på saker och ting.

– Träden har förstås ökat i ekonomiskt värde, vilket betyder mycket för familjen, kommunen och landet. Men det finns också så många andra värden och känslor att uppskatta.

– Det går inte att tänka sig Sunne utan skogen.

Text

Pär Fornling